

Van: : college van burgemeester en wethouders

Datum : 11 februari 2020

Portefeuillehouder(s) : Wethouder De Weger

Portefeuille(s) : Schuldhulpverlening

Contactpersoon : V. Walravens

Tel.nr. : 8330

E-mailadres : walravens.v@woerden.nl

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 42 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad gesteld door Lia Noorthoek van de Fractie van CU-SGP over kwijtschelden van schulden

Beantwoording van de vragen:

- 1. Is het College bekend met bovenstaande maatregelen in de gemeente Arnhem. Ook het NOS heeft hier op 12 december 2019 aandacht aanbesteed: 'Gemeente Arnhem scheldt schulden van honderden inwoners kwijt'?**

Ja, het college is bekend met deze maatregelen.

- 2. Wat vindt het College van de nieuwe Arnhemse regels en aanpak met betrekking tot het kwijtschelden van schulden bij de gemeente?**

Het college volgt ontwikkelingen ten aanzien van schulden en schuldhulpverlening op de voet. De gemeente Arnhem stelt een innovatief voorbeeld voor niet alleen gemeenten, maar ook andere organisaties die te maken hebben met schuldenaren.

- 3. Hoeveel mensen in Woerden hebben drie jaar of langer een betalingsregeling bij de gemeente en om welk bedrag gaat het in totaal?**

De vorderingen m.b.t. uitkeringen vallen onder de bevoegdheid van Ferm Werk. De gemeente zelf heeft daarnaast nog vorderingen in verband met opgelegde aanslagen gemeentebelastingen.

Met betrekking tot vorderingen van Ferm Werk is deze vraag op dit moment deels te beantwoorden. Een tool om het systeem daarvoor te bevragen moet nog worden gebouwd. Dit betekent ook dat de (extra) kosten van het kwijtschelden van vorderingen waarop al 36 maanden wordt afgelost nu niet kunnen worden geschat.

Wel inzichtelijk is welke vorderingen er zijn, en hoeveel deze in totaal bedragen. De vorderingen die worden benoemd zijn die m.b.t. terugvordering van ten onrechte of te veel verstrekte uitkeringen, waaronder fraudevorderingen, boetes, teruggevorderde bijzondere bijstand en als lening verstrekte (bijzondere) bijstand.

Onderstaande overzicht betreft vorderingen op inwoners van Woerden die zijn ontstaan vóór 2017 (ouder dan 36 maanden dus). De ontstaansdatum zegt hierbij niet per sé dat er al 36 maanden wordt afgelost. In sommige situaties wordt de aflossing tijdelijk stopgezet, om later

weer te worden hervat. Er zijn ook mensen met meer dan één schuld waardoor niet op alle schulden wordt afgelost.

Soort vordering	Aantal vorderingen	mensen met uitkering	mensen zonder uitkering
Boetes	13	1	12
Fraudevorderingen	55	6	49
Terugvordering niet-fraude	35	6	29
Terugvordering bijzondere bijstand/minima	10	5	5
Leenbijstand	80	25	55
Eindtotaal	193	43	150

De 193 vorderingen hebben betrekking op 145 cliënten/huishoudens waarvan 33 met een actuele uitkering.

Actuele saldi van deze vorderingen:

Soort vordering	Totaal	mensen met uitkering	mensen zonder uitkering
Boetes	€ 36.965	€ 180	€ 36.785
Fraudevorderingen	€ 360.394	€ 85.221	€ 275.173
Terugvordering niet-fraude	€ 16.143	€ 13.610	€ 2.533
Terugvordering bijzondere bijstand/minima	€ 166.991	€ 2.411	€ 164.580
Leenbijstand	€ 142.164	€ 59.534	€ 82.630
Eindtotaal	€ 722.657	€ 160.956	€ 561.701

4. Wanneer worden de schulden van mensen in Woerden die een betalingsregeling hebben bij de gemeente kwijtgescholden?

Ons beleid ten aanzien van de verschillende vorderingen:

Boetes worden opgelegd als er sprake is van schending van de inlichtingenplicht oftewel fraude. Deze worden altijd geïnd.

Fraudevorderingen zelf kunnen worden kwijtgescholden als iemand 10 jaar aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan.

Bij **niet-fraude vorderingen** is die termijn 5 jaar. Voor dergelijke vorderingen werkt Ferm Werk ook mee aan het treffen van een schuldregeling. Dit betekent in de regel dat een deel van de vordering wordt kwijtgescholden nadat de regeling 36 maanden heeft geduurd.

Eenmaal verstrekte **bijzondere bijstand** wordt eigenlijk alleen teruggevorderd in geval van fraude of als iemand achteraf toch over middelen beschikt. Wordt daarom in de praktijk niet kwijtgescholden.

Leenbijstand betreft bijna altijd bijzondere bijstand. Regel is dat op dergelijke leningen 36 maanden wordt afgelost en dat het restant wordt kwijtgescholden. Het komt voor dat de aflostermijn langer is, bijvoorbeeld omdat het aflosbedrag naar beneden is bijgesteld.

Algemene uitgangspunt is dat te veel verstrekte bijstand of een lening wordt terugbetaald. Daarbij kijkt Ferm Werk wel naar de situatie van de inwoner. Dringende redenen kunnen ertoe leiden dat vorderingen niet worden opgelegd of kwijtgescholden. Dit wordt door de wetgever en de rechter overigens zeer strikt uitgelegd. De grondslag voor de terugvordering van boetes en fraudevorderingen ligt in de Participatiewet.

Bij onze **invordering** hanteren wij al een versoepelde beslagvrije voet van 95% van de bijstandsnorm.

5. Welke mogelijkheden ziet het College om, net als de gemeente Arnhem, de schuld kwijt te schelden van inwoners die al drie jaar lang een betalingsregeling bij de gemeente hebben? Per wanneer zouden de nieuwe regels kunnen gaan gelden?

Op dit moment zien wij geen mogelijkheden om de schulden kwijt te schelden. Voor leenbijstand geldt al een aflostermijn van 36 maanden, en de enige andere vordering waarvan we zouden kunnen overwegen om de aflostermijn te verkorten zou de terugvordering zijn van niet-fraude vorderingen. Gezien de wijze waarop Ferm Werk op dit moment reeds meedenkt met inwoners zien wij geen reden om de regels aan te passen.

6. Welke mogelijkheden ziet het College om de kosten hiervan te betalen?

Op dit moment zien wij geen mogelijkheden.

7. Welke mogelijkheden ziet het College om, als het College nieuwe regels opstelt, samen op te trekken met energiemaatschappijen, zorgverzekeraars en woningbouwcorporaties?

Ferm Werk biedt een collectieve zorgverzekering voor mensen met een laag inkomen. Er zijn contracten met VGZ en Zorg en Zekerheid. Met die verzekeraars werken wij ook samen om de situatie te verbeteren van verzekerden met zorgschulden, bijvoorbeeld door regelingen te treffen waardoor deze verzekerden na een royement toch weer aanvullend verzekerd zijn. Onderdeel van dergelijke afspraken zijn vaak dat de premie rechtstreeks wordt betaald vanuit de uitkering van Ferm Werk.

Er is inmiddels een wetswijziging in voorbereiding die het voor gemeenten mogelijk maakt om tijdig hulp te bieden aan huishoudens met betaalachterstanden op de vaste lasten. Niet alleen de overheid is hierin aan zet, ook andere organisaties zijn betrokken en zijn bereid om hierin een aandeel te leveren (Actieplan Brede Schuldenaanpak, Tamara van Ark, 2018). Ook de gemeente Woerden vindt het belangrijk inwoners met (beginnende) schulden te ondersteunen. Hiervoor loopt op dit moment al de stress-sensitieve aanpak Samen Vooruit.

Wij zien mogelijkheden om samen met genoemde partijen samen op te trekken. Op dit moment starten we vanuit de gemeente Woerden het project Vroegsignalering van schulden op. Dit houdt in dat de gemeente op basis van meldingen van achterstanden van de genoemde partijen (zorgverzekeraars, woningbouwcorporaties en waterleidingmaatschappijen) inwoners een aanbod voor ondersteuning bij het oplossen van (beginnende) financiële problemen kan doen. Het project is op dit moment in een vroeg stadium, we informeren u hier graag in de thema-avond op donderdag 26 maart verder over.

Bijlagen:

De ingekomen brief met corsanummer: 20.000729

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

Art. 42 vragen over kwijtschelden van schulden.

Aanleiding voor deze vragen is het bericht van de gemeente Arnhem over het kwijtschelden van schulden. De verantwoordelijk wethouder Louwers zegt hierover: "We doen er als gemeente alles aan om mensen met schulden te helpen. Als gemeente hebben we daarom zelf ook kritisch gekeken naar onze eigen rol als schuldeiser. We willen absoluut voorkomen dat de financiële problemen van inwoners door onze regelgeving nog groter worden dan ze al zijn. Het college heeft vandaag een pakket maatregelen vastgesteld waardoor inwoners met bijstandsschulden sneller schuldenvrij zijn en meer toekomstperspectief hebben. Ik hoop dat we daarmee een voorbeeld zijn voor andere schuldeisers. Want als de schuldenlast, bijvoorbeeld door boetes, steeds hoger wordt, komen mensen in een vicieuze cirkel terecht. Schulden veroorzaken stress waardoor ook sneller andere problemen ontstaan. Het hebben van schulden staat vaak het zoeken naar een baan in de weg."

De CU-SGP vindt het belangrijk dat we mensen met schulden helpen en nieuw perspectief geven, zodat ze weer aan hun toekomst kunnen werken en mee kunnen doen in Woerden.

Daarom willen we de volgende vragen stellen aan het College:

1. Is het College bekend met bovenstaande maatregelen in de gemeente Arnhem. Ook het NOS heeft hier op 12 december 2019 aandacht aanbesteed: 'Gemeente Arnhem scheldt schulden van honderden inwoners kwijt'? 1)
2. Wat vindt het College van de nieuwe Arnhemse regels en aanpak met betrekking tot het kwijtschelden van schulden bij de gemeente?
3. Hoeveel mensen in Woerden hebben drie jaar of langer een betalingsregeling bij de gemeente en om welk bedrag gaat het in totaal?
4. Wanneer worden de schulden van mensen in Woerden die een betalingsregeling hebben bij de gemeente kwijtgescholden?
5. Welke mogelijkheden ziet het College om, net als de gemeente Arnhem, de schuld kwijt te schelden van inwoners die al drie jaar lang een betalingsregeling bij de gemeente hebben? Per wanneer zouden de nieuwe regels kunnen gaan gelden?
6. Welke mogelijkheden ziet het College om de kosten hiervan te betalen?
7. Welke mogelijkheden ziet het College om, als het College nieuwe regels opstelt, samen op te trekken met energiemaatschappijen, zorgverzekeraars en woningbouwcorporaties?

Namens de fractie CU-SGP, Lia Noorthoek

1) <https://nos.nl/artikel/2314387-gemeente-arnhem-scheldt-schulden-van-honderden-inwoners-kwijt.html>